

Rundskriv

Nr 1/2015

17. april 2015

Norsk Oversetterforening

Kjære medlem!

Årsmøtet er over. Det var rekordstort oppmøte, en tredjedel av foreningens medlemmer var til stede, og det er en deltakelse andre foreninger kan se langt etter. Takk for at dere ga meg fornyet tillit, og ikke minst, takk for at dere var der! Det er en ære og en glede å få lede en så engasjert forening.

Vi går spennende tider i møte. Den viktigste årsmøtebeslutningen, i alle fall når det gjelder foreningens indre liv, var vedtaket om ikke å ansette generalsekretær. Kombinert med at årsmøtet godkjente budsjettet hvor det var tatt høyde for å utvide staben med én stilling, gir det oss et godt handlingsrom til å videreutvikle foreningens administrasjon. Vi er allerede i gang med å formulere en stillingsutlysning som forhåpentlig kommer på trykk i mai.

Er bokhandelen bøkens fiende? Dette spørsmålet stilte Morten Strøksnes i sin påskekommentar "Død snø" i BT. Han kritiserer kjedenes makt og hvordan salgsleddet bidrar til ensretting av lesningen. Cecilie Naper, førsteamanuensis ved HiOA, som har forsket på nordmenns lesevaner, observerer det samme, men da med utgangspunkt i hva som lånes på biblioteket: I 2007 var halvparten av de 40 mest utlånte bøkene kvalitetslitteratur (f.eks. klassikere og prisvinnere), i 2015 har "kriminallitteratur og internasjonal bestselgerlitteratur langt på vei fordrevet bredden i det norske lesemønsteret," sier hun, og understreker: "Vi får de bøkene litteraturpolitikken legger opp til." Mye av ansvaret for ensrettingen må nok bransjen selv ta. Debatten har fortsatt i en rekke kanaler, blant annet på boknettstedet bok365.no, og de forlags-eide bokhandelkjedene pekes ut som mangfoldets hovedfiende. I nyeste nummer av *Prosa* tar redaktør i Spartacus, Eivind Løvdal Refsnes, for seg de såkalte "bokrådene", hvor forlagene får noen få minutter til å presentere årets bøker, og hvilken makt disse rådene har fått over bokutvalget. Hvis alle leser de samme få bøkene, er det et problem for markedet, for alle oss som jobber med bøker, og ikke minst for leserne. Men først og fremst er det, som Naper påpeker, et demokratisk problem.

I skrivende stund er jeg gjest på den svenske Översättarsektionens fagpolitiske konferanse i Norrköping. Det er alltid en vekker å bli påmint hvor ulike forholdene er i våre naboland. I Finland har de ingen avtale, intet normal- eller minimumshonorar, ingenting. De har mektige forleggere som i noen grad gjør som de vil. I fjor åpnet Journalistforbundet, en sterk fagorganisasjon med store ressurser, for at oversettere kunne være medlem der, rundt 30 oversettere har nå meldt seg inn, og advokatene har gitt seg i kast med kontraktene. I Sverige har de standardavtale og minimumshonorar, men avtalen er bare en anbefaling, og minimumshonoraret er svært lavt. I Spania besluttet nylig det globale gigantforlaget Penguin Random House ensidig å sette ned oversetterhonorarene, uten å åpne for forhandlinger. Hvorfor har vi i Norge det så pass bra, spør våre kolleger? Jo, svarer jeg, med overbevisning og glede, fordi vi står sammen. Blant annet. Fordi man i sin tid bestemte at bibliotekvederlaget skulle fordeles kollektivt, og fordi alle skribentforeningene har en solidarisk fordelingspolitikk. Fordi vi ser verdien av samholdet. Fordi 33 % av medlemmene tropper opp på et helt alminnelig årsmøte. Blant annet.

Vi får en del spørsmål om e-bøkene. Mange lurer på hvordan de skal vite hvor mye e-boka har solgt. E-boksalget er ikke stort, men det økte med 30 % i fjor, så det er nok en del som nå har kommet over det nederste trappetrinnet i avtalen. Mange av forlagene innrømmer å ha noe sviktende rutiner på oppfølgingen, så om du tror at bøkene dine kan ha solgt over 500 eks., ta kontakt med forlaget og spør.

Den siste tiden har det vært en del tilfeller der ymse medier har glemt å kreditere oversetter i anmeldelse eller ved opplesning. Vi forsøker å følge med og sende en liten refs, men det er ikke alt vi får med oss. Legger du merke til en slik sak, send gjerne beskjed til post@translators.no. Og tar du deg bryet med å skrive direkte til den det gjelder, så tusen takk for det, og send for all del også en kopi til foreningen.

Foto: Blunderbuss

Rundskriv

Norsk Oversetterforening
Postboks 579, Sentrum
0105 Oslo

Telefon: 22 47 80 90
E-post: post@translators.no
www.oversetterforeningen.no

forts. fra side 1

Det har kommet forslag om at foreningen burde markedsføre medlemmene bedre. Det er noe vi diskuterer. Men det ligger allerede en markedsføringsmulighet på "Din side" på hjemmesiden. Vi vet at forlagene bruker den når de leter etter oversetter. Noen av dere er flinke til å utnytte denne muligheten til å presentere seg litt mer utførlig (se f.eks. Bente Klinge). Det kan sikkert flere av oss gjøre. Benytt samme brukernavn (ID) og passord du har fått tilsendt tidligere. Har du forlagt opplysningene, tar du kontakt med berit.aas@translators.no.

Og når du har tid: Nyt hver millimeter av våren!

*Ika Kaminka
foreningsleder*

TILDELINGER

Foreningens "Eldre fortjente medlemmer":

Mona Lange

Foreningens honnørstipend:

Per Kristiansen Gudmundsen

Foreningens nye æresmedlem:

Mari Finess

Hieronymusdiplomet er tildelt:

Bodil Engen og Knut Johansen

Vi gratulerer!

TILLITSVALGTE I NORSK OVERSETTERFORENING 2015-2016

STYRET

Leder: Ika Kaminka
Nestleder: Hilde Rød-Larsen
Medlemmer: Erik Egeberg
Bjørn Herrman
Erik Krogstad
Jon Rognlien
Kristina Solum
Kirsti Øvergaard

BASTIANKOMITEEN

Medlemmer: Hege Mehren
Knut Ofstad
Leif Ekle (Ekstern)
Varamedlemmer: Heidi Grinde
Dina Roll-Hansen

BASTIANKOMITEEN BARN- OG UNGDOM

Medlemmer: Merete Alfsen
Tor Tveite
Anne Horn (Ekstern)
Varamedlemmer: Kari Engen
Dagfinn Foldøy

VALGKOMITEEN

Medlemmer: Magne Tørring 2015-16
Bente Christensen 2015-17
Thomas Lundbo 2014-16
Varamedlem: Hedda Vormeland 2015-16

FAGLIG RÅD

Leder: Tommy Watz
Nestleder: Inger Gjelsvik
Medlemmer: Ingrid Haug
Preben Jordal
Eivind Lilleskjæret
Ute Neumann
Styrets repr.: Kirsti Øvergaard
Varamedlemmer til Stipendkomiteen:
Ragnhild Eikli
Bård Kranstad

MEDLEM I NORSK PEN?

Den norske avdelingen av verdens største skribent- og yringsfrihetsorganisasjon vil gjerne ha flere oversettermedlemmer. Vi oppfordrer alle som er avhengig av yringsfrihet i sitt arbeid til å søke medlemskap i Norsk PEN. Da støtter du også det internasjonale, humanitære arbeidet som utføres daglig av Norsk PEN, International PEN og PEN-sentre og skribenter og forleggere over hele verden.

Les mer og finn søknadsskjema på: www.norskpen.no

Kjære medlem

*Vi er i gang med nytt foreningsår.
Det nye styret og Faglig råd er valgt.
Se navnelister over nye tillitsvalgte.*

Vi minner om årets begivenheter:

St. Hieronymus 1. oktober

Høstseminaret 2.-4. oktober

Julemøte 28. november

*Neste årsmøte er lagt til
9. april 2016*

*Vi setter pris på om de som eventuelt ikke
har betalt medlemskontingenten,
gjør det så snart som mulig.
Ta kontakt hvis du ikke har mottatt
(eller har forlagt) giroen.*

*Med vårlig hilsen
Norsk Oversetterforening*

*Berit Aas
kontorsekretær*